

پدر صنعت سنگ ایران کیست؟

در این مقاله می‌خوانیم:

پدر صنعت سنگ ایران کیست؟

ارباب قنبر کیست؟

اولین کارخانه سنگبری ایران

از خام فروشی تا صادرات سنگ به ایتالیا

صنعتی شدن ایران در حوزه سنگ ساختمان

کارهای خیر ارباب قنبر رحیمی

روحیه جهادی و کار ماندگار

کشف معدن در نیم‌ور محلات تا برج آزادی تهران (نماد تهران)

برای دریافت مشاوره در مورد انتخاب سنگ ساختمان با ما تماس بگیرید.

محسن صوفی [۰۹۱۲۰۶۸۱۶۷۸](tel:09120681678)

پدر صنعت سنگ ایران کیست؟

استفاده از سنگ در ایران به عنوان مصالحی جهت ساخت بنا و استفاده در نمای ساختمان‌ها به هزاران سال قبل مربوط می‌شود، حتی قبل از رومیان و سالیان سال قبل از میلاد مسیح، کشورهای همچون ایتالیا، ایران، مصر، هند، اسپانیا، روسیه، چین از جمله کشورهای هستند که در صنعت سنگ قدمت دیرینه داشته‌اند. آثاری همچون بقایای تخت جمشید و پاسارگاد خود بیانگر این موضوع هستند که ایرانیان به طور معمول از سنگ در ساخت بناهای خود استفاده می‌کردند.

حتما برای شما هم این سوال پیش آمده که چه کسی در ایران برای اولین بار از سنگ استفاده کرده، و یا اینکه چه کسی استفاده از سنگ را به عنوان مصالح ساختمانی در ایران مطرح کرده، برای پی بردن به

پاسخ این سوال عناوین مختلفی را می‌توان مورد جستجو قرار داد، ولی مطرح کردن این سوال به این صورت که: پدر صنعت سنگ ایران کیست؟ شما را راحت‌تر و به سرعت به پاسخ مورد نظرتان می‌رساند.

ارباب قنبر کیست؟

علاقه‌مندان و فعالان صنعت سنگ ساختمان همه استاد قنبر رحیمی را به عنوان پدر صنعت سنگ ایران می‌شناسند؛

استاد قنبر رحیمی بیدشکی ملقب به ارباب قنبر در سال ۱۲۹۷ در روستای بیدشک (در بخش برخوار و میمه) در استان اصفهان به دنیا

آمد، به خاطر علاقه زیادی که به صنعت سنگ داشت شروع به تحقیق و فعالیت جدی در این زمینه کرد.

شهر محلات واقع در استان مرکزی از جمله شهرهایی است که معادن سنگ خاص و به نامی را دارا می‌باشد. همین امر باعث شد که استاد رحیمی به شهر نیم‌پور محلات نقل مکان کرده و در آن منطقه به فعالیت حرفه‌ای خود ادامه دهد، وی به خوبی می‌دانست سنگ‌هایی که در آن منطقه وجود دارند همچون گنجینه‌ای باارزش برای کشورش هستند ولی هنوز شناخته نشده و کسی نمی‌دانست که این نعمت خدادادی تا به این حد می‌تواند باارزش و پربرکت باشد. استاد رحیمی سال‌های زیادی را در شهر نیم‌پور سکونت داشتند طوری که مردمان محلی و بومی آن منطقه ایشان را از اهالی نیم‌پور می‌دانستند و برای وی احترام زیادی قائل بودند.

حال این سوال مطرح می‌شود که با توجه به سابقه طولانی و درخشان کشور ایران در زمینه سنگ، چرا نام شخص دیگری به عنوان پدر صنعت سنگ ایران مطرح نشده و یا اینکه ارباب قنبر کیست، که توانسته این لقب را از آن خود کند؟

ارباب قنبر موفق به کشف معادن سنگ بزرگ و معروفی در ایران شده، معادنی همچون مرمریت جوشقان، معدن سنگ مرمر قصلان قروه، معدن سنگ عباس‌آباد و آتشکوه نیم‌ور، معدن سنگ دریژان دورود و معدن سنگ چینی ازنا، و همین‌طور بنیان‌گذاری شرکت معدنی سنگ ایران را در کارنامه خود دارد.

اولین کارخانه سنگبری ایران

تقریباً می‌توان گفت که با شروع تمدن ایران استفاده از سنگ هم در بناهای ایرانیان مشهود بوده، اما صنعتی شدن سنگ ساختمان در ایران قدمت آنچنان زیادی ندارد. در سال ۱۳۱۷ با کمک مهندسان آلمانی اولین کارخانه سنگبری ایران جهت فرآوری و تامین سنگ‌های مورد نیاز در ساخت حرم مطهر امام رضا(ع) در شهر مشهد ساخته و مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

از خام فروشی تا صادرات سنگ به ایتالیا

ارباب قنبر علاوه بر کشف معادن مختلف در سطح کشور، فعالیت‌های قابل توجهی در زمینه استخراج، فرآوری، فروش و صادرات سنگ ساختمانی داشته، وجدان کاری و جدیت در کار ایشان باعث شد تا صنعت سنگ ایران به گونه‌ای متحول شود که کشورهای زیادی از جمله ایتالیا در لیست مقصد صادرات سنگ ایران قرار بگیرند.

کشور ایتالیا به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ ساختمانی (با دارا بودن ۸۶ معدن سنگ ساختمانی جهت تزئین و استفاده در نمای ساختمان‌ها) به دلیل فعالیت‌های قابل توجه و خدمات ارزنده‌ای که ارباب قنبر به صنعت سنگ ایران داشت و همچنین صادرات عمده سنگ ایران به ایتالیا،

که می‌توان گفت به نوعی باعث رونق بازار سنگ ایتالیا نیز شد، ارزش و اعتبار زیادی برای این بزرگ مرد قائل بوده و تمسالی از استاد قنبر رحیمی در یکی از میادین شهری این کشور بنا نموده، و از ایشان به عنوان پدر صنعت سنگ ایران یاد می‌کنند.

صنعتی شدن ایران در حوزه سنگ ساختمان

با صنعتی شدن صنعت سنگ در ایران باز هم استخراج سنگ از معادن و برش آن‌ها به صورت امروزی پیشرفته نبود، و معمولاً با استفاده از ابزارها یا دستگاه‌های ساده دست‌ساز و یا انفجار کار برش سنگ صورت می‌گرفت، ایجاد انفجار بر روی سنگ‌ها در معادن باعث

می‌شد تا سنگ‌های به دست آمده کیفیت واقعی خود را از دست بدهند و همچنین دورریز و هدررفت زیادی برای صاحبان این صنعت و کارخانه‌های سنگبری در پی داشته باشد. علاوه بر آن فرآوری سنگ به صورت سنتی بسیار زمان‌بر بود و نیروی انسانی زیادی می‌بایست به صورت فیزیکی فعالیت میکردند، که همین امر گاهی باعث قطع عضو و یا جان باختن برخی از آنها در زیر فشار زیاد کار می‌شد.

ارباب قنبر به طور کامل بر این امر واقف بود و می‌دانست کیفیت سنگ ایرانی در جهان بی‌مثال است، ولی محصول نهایی و سنگ به دست آمده کیفیت مورد قبول را نداشت و رضایت ارباب قنبر را جلب نمی‌کرد. او مطلع بود که فرآوری، بُرش و صیقل‌دهی اصولی سنگ، علاوه بر دورریز کمتر باعث وارد شدن ضربه کمتر به سنگ شده و می‌تواند کیفیت اصلی سنگ ایرانی را برای جهانیان به نمایش بگذارد. بی‌شک یکی از اهداف ایشان کارآفرینی و اشتغال‌زایی بود ولی نه به هر قیمتی، چون سلامتی باارزش‌ترین نعمت برای آدمی است و نیروی کار نقش مهمی در به دست آوردن محصول با کیفیت داشت.

همین موضوع ارباب قنبر را بر آن داشت تا همچون کشورهای پیشرفته و فعال در صنعت سنگ ساختمان از دستگاه‌های به روز این

صنعت استفاده کند، و با وارد کردن این دستگاه‌ها و تجهیز معادن و کارخانه‌های سنگبری این امر میسر می‌شد.

کارهای خیر ارباب قنبر رحیمی

سلطان سنگ ایران چشم‌اندازی وسیع به صنعت سنگ ساختمان در کشورش داشت، ایشان هیچ‌گاه با نیت منفعت طلبانه و سودجویانه به این صنعت نگاه نمی‌کرد، همیشه در کارهای خیر پیش‌قدم بود، همه می‌دانستند که راه‌اندازی یک کارخانه باعث رونق کسب و کار در آن منطقه می‌شود، ولی این موضوع برای ارباب کافی نبود، چون علاوه بر اشتغال‌زایی و کارآفرینی‌های زیادی که در زمان خود در منطقه نیم‌ور داشت، با ساخت مدرسه و بیمارستان در نیم‌ور گویی می‌خواست دین خود را به مردم آن منطقه ادا کند.

انجام کارهای ماندگار و آخروی دیگر مثل اهداء سنگ جهت ساخت ستون مسجد (در خراسان جنوبی)، اهداء سنگ مرمر جهت استفاده در دیوارهای قتلگاه امام حسین (ع) و اهداء سنگ بخشی از حرم حضرت عباس (ع) نشان از خلوص نیت، سخاوت و ارادت خاص آن بزرگ مرد به خاندان اهل بیت (ع) دارد.

روحیه جهادی و کار ماندگار

فعالان صنعت سنگ ساختمان و همکاران ایشان همیشه از حضور پررنگ و روحیه جهادی پدر صنعت سنگ ایران یاد می کنند، آقای مالکی یکی از فعالان این صنعت در یکی از مصاحبه های خود درباره قنبر رحیمی بیدشکی اینطور نقل می کنند:

با ایشان (ارباب قنبر) در بنیاد آشنا شدم، و...؛

ارباب قنبر روزانه حداقل ۱۰۰ تریلی سنگ ازنا و ۱۰۰ تریلی سنگ گوهره بارگیری داشتند، که با توجه به امکانات آن روزها، این حجم از تولید و استخراج سنگ نشان از توانایی بالای این بزرگ مرد داشت.

مواردی که ذکر شد هر یک به تنهایی حق مطلب را درباره نام‌گذاری ایشان به عنوان پدر صنعت سنگ ایران ادا می‌کند، ولی ارباب قنبر گویی خود را وقف این صنعت و پیشرفت کشورش کرده بود و همیشه به دنبال انجام کاری ماندگار بود، وی علاوه بر فعالیت‌های عملی زیادی که انجام می‌داد در بحث آموزش نیز دستی بر آتش داشت و شاگردان زیادی را تعلیم داده و تربیت کرد تا به این وسیله بتواند خیال خود را در مورد آینده صنعت سنگ کشورش راحت کند، و این علم را به آیندگان انتقال دهد.

بی شک ایجاد تحول و به روز شدن در هر صنعت و کسب و کاری، برای افرادی که فقط به منظور سودجویی شخصی و آن حوزه فعال هستند بسیار دشوار است. ارباب قنبر هم می‌دانست که با پا گذاشتن در این عرصه با مخالفت‌ها، تحدیدها و سنگ‌اندازی‌های زیادی رو به رو خواهد شد، ولی هیچ کدام از این موارد باعث نشد تا دست از هدف خود بکشد.

کشف معدن در نیمه‌ور محلات تا برج آزادی تهران (نماد تهران)

همیشه با در کنار هم قرار گرفتن هنر بزرگان و اساتید هر حوزه آثاری خاص و ماندگار خلق می‌شود. آثاری همچون برج آزادی تهران یا همان (برج شهیاد) سابق، که وقتی از ارباب قنبر رحیمی دعوت شد تا برای تکمیل سازه و نمای برج آزادی تهران همکاری کنند، ایشان از این دعوت استقبال کردند و به پیشنهاد (استاد غفار داورپناه) ملقب به پدر سنگ‌بری نوین ایران، از سنگ‌های مرمریت معدن جوشقان برای ساخت نمای برج آزادی هدیه کردند.

استاد داورپناه صاحب کارخانه ساخارا به کمک استاد قنبر رحیمی و همچنین همکاری استاد محمدعلی قدسی (عمه‌زاده آقای داورپناه)

که ایشان خود از افراد به نام این صنعت و همچنین مالک کارخانه‌های سنگ‌بری (اتفاق و اتفاق نو) بودند، نقش مهمی در تکمیل و اجرای سازه و نمای برج آزادی تهران داشتند.

خلق آثار ماندگار نیازمند صداقت و جدیت در کار و همچنین تولید محصول با کیفیت می‌باشد، بی‌شک استاد رحیمی هدفی جز این نداشته و خود اذعان داشت که صبر و پیگیری مستمر باعث به ثمر

نشستن و نتیجه بخش بودن زحماتش شد. صنایع [سنگ زیماراد](#)

نیز با همین دیدگاه و با هدف اشتغال‌زایی و به روز شدن بیش از پیش صنعت سنگ ساختمان و بهبود جایگاه کشور عزیزمان ایران در بازارهای جهانی شروع به کار کرده و دست تمام همکاران و دوستانی که در این مسیر با ما همراه باشند را به گرمی می‌فشارد.

استاد قنبر رحیمی پس از سال‌ها فعالیت صادقانه و بی‌وقفه در زمینه صنعت سنگ کشور در هجدهم مهرماه سال ۱۳۷۱ شمسی در سن ۷۴ سالگی دعوت حق را لبیک گفت؛ پیکر این بزرگ‌مرد در قبرستان ابن بابویه، در شهرری دفن شده است.

باشد که با ادامه راه این بزرگ‌مرد بتوانیم در بازارهای جهانی حضور بیش از پیش داشته و نه فقط به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده بلکه به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده سنگ‌های ساختمانی و تزئینی در جهان نیز به شمار بیاییم.

خام‌فروشی و عدم فرآوری سنگ‌های ساختمانی، بخشی به دلیل سودجویی برخی افراد بوده و اینکه فقط نگاهی کوتاه بینانه و منفعت طلبانه به صنعت سنگ داشته‌اند، ولی میدانیم عمده مشکلاتی هم در زمینه تولید و به روز رسانی دستگاه‌های تولید این محصول وجود دارد، که با رفع این موانع و آینده‌نگری نسبت به این صنعت و جایگاه کشور عزیزمان در این صنعت می‌تواند ارزآوری و اشتغال‌زایی برای ایران و جوانان ایرانی به ارمغان بیاورد. که لازمه به دست آوردن جایگاه بهتر و درخشش بیشتر در بازارهای جهانی، سخت‌کوشی و داشتن جدیت در کار می‌باشد تا آیندگان از ما نیز همچون ارباب قنبر رحیمی به نیکی و خوش‌نامی یاد کنند.

خوشحال می‌شیم اگر ما رو در تکمیل این مقاله یاری کنید تا بتونیم اطلاعات جامع‌تری رو گردآوری کرده و مورد استفاده عموم علاقه‌مندان در این حوزه قرار بدیم